

YEM AMACIYLA İTHALİ İSTENEN GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLMİŞ NK603 x MON810 MISIR ÇEŞİDİ VE ÜRÜNLERİ İÇİN BİLİMSEL RİSK DEĞERLENDİRME RAPORU

Bilimsel Risk Değerlendirme Komitesi, uluslararası resmi rapor ve bilimsel çalışmalar üzerinde yürüttüğü incelemelere dayanarak (EFSA, FAO, ILSI, OECD, VKM, EPA vb.) aşağıdaki sonuçlara ulaşmıştır. Bilimsel Komite, GD NK603x MON810 mısır çeşidinin yem olarak kullanım amacıyla ithal edilmesinin potansiyel risklerini değerlendirmiştir. GD NK603x MON810 mısır çeşidine biyoteknolojik yöntemlerle aktarılan genlerin yapısı, DNA dizilimi, promotör ve terminatör bölgeleri, ekstra DNA dizileri ve gen aktarım yöntemi ayrıntılı olarak incelenmiştir. Bu çeşit ile ilgili bilimsel araştırmaların sonuçları (alerjik ve toksik etki analizleri, genetik modifikasyonun kararlılığı, morfolojik ve agronomik özellikler, hedef ve hedef dışı organizmalara etkisi, abiyotik çevre ve biyojeokimyasal çevrimlerle etkileşim potansiyeli), risk değerlendirmesi yapan çeşitli kuruluşların görüşleri (EFSA, OECD vb.), başvuru dosyasında bulunması gereken dokümanlar ve farklı ülkelerde uzun süreli üretim ve tüketim durumları göz önünde bulundurulmuştur. Ayrıca söz konusu GD mısır çeşidiyle yapılan hayvan besleme çalışmaları da incelenerek, yem olarak kullanımı sonucu ortaya çıkabilecek riskler değerlendirilmiştir. İlave olarak, bu mısır çeşidinin ülkemizde kazara yayılması durumunda oluşabilecek tarımsal ve çevresel riskler de göz önünde bulundurulmuştur.

Sonuç olarak yukarıdaki bilgi ve veriler özetlendiğinde:

- GD NK603 x MON810 mısır çeşidi glifosat herbisitlerine tolerans sağlayan *cp4 epsps* ve *cry1Ab* genlerini içermektedir.
- Moleküler karakterizasyon verileri yem güvenliği açısından bir risk oluşturmamaktadır.
- Ayrıca GD NK603xMON810 mısır ve GD olmayan çeşit ile içerik, agronomik ve fenotipik açılardan karşılaştırıldığında eşdeğer oldukları anlaşılmıştır.
- GD NK603xMON810 mısır çeşidinde yeni ifade edilen CP4 EPSPS ve Cry1 Ab proteinleri toksisite ve alerjenite bakımından bir risk oluşturmamıştır.
- GD NK603xMON810 mısırdan elde edilecek yemlerin hayvan besleme açısından geleneksel ve GD olmayan mısır çeşitlerinden elde edilen yemler ile eşdeğer olduğu görülmüştür.

- GD NK603xMON810 mısır çeşidindeki rekombinant DNA'nın hedef ve hedef dışı organizmalarla, abiyotik çevre ve biyojeokimyasal çevrimlere ilişkin herhangi bir etkileşim potansiyeli olmayacağı ve çevresel bir risk yaratmayacağı saptanmıştır.
- Bilimsel risk değerlendirme komitesi, GD NK603xMON804 çeşidin çiftlik hayvanlarında yem olarak kullanılmasına yönelik risk değerlendirmesi kapsamında, sistematik olarak literatür araştırma sonuçlarını ve muhtelif risk değerlendirme kuruluşlarının (EFSA ve VKM) raporlarında bulunan bilgi ve belgeleri evrensel bilimin ilke ve esasları doğrultusunda detaylı incelemiş ve söz konusu çeşit ile ilgili ilave bir test veya analize gerek olmadığı sonucuna varmıştır.

Bilimsel Risk Değerlendirme Komitesi mısır GD NK603 x MON810 çeşidi ve ürünlerinin yem olarak ithal edilmesinin ve kullanılmasının ülkemiz tarımsal üretimi, yem güvenliği, çevre ve biyogüvenliğimiz açısından bir risk oluşturmayacağına oy birliği ile karar vermiştir.